

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 12 april 2018
(OR. en)

**Interinstitutionellt ärende:
2018/0089 (COD)**

**7877/18
ADD 5**

**CONSOM 102
MI 247
ENT 66
JUSTCIV 86
DENLEG 29
CODEC 523
IA 93**

FÖRSLAG

från: Jordi AYET PUIGARNAU, direktör, för Europeiska kommissionens
generalsekreterare

inkom den: 12 april 2018

till: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska
unionens råd

Komm. dok. nr: SWD(2018) 98 final

Ärende: ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR
SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGEN Följedokument
till Förslagen till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (1)
om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993,
Europaparlamentets och rådets direktiv 98/6/EG, Europaparlamentets och
rådets direktiv 2005/29/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv
2011/83/EU vad gäller bättre tillsyn och modernisering av EU:s
konsumentskyddsregler och (2) om grupptalan för att skydda
konsumenters kollektiva intressen, och om upphävande av direktiv
2009/22/EG

För delegationerna bifogas dokument – SWD(2018) 98 final.

Bilaga: SWD(2018) 98 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 11.4.2018
SWD(2018) 98 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGEN

Följedokument till

Förslagen till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

(1) om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993, Europaparlamentets och rådets direktiv 98/6/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU vad gäller bättre tillsyn och modernisering av EU:s konsumentskyddsregler

och

(2) om grupptalan för att skydda konsumenters kollektiva intressen, och om upphävande av direktiv 2009/22/EG

{COM(2018) 184 final} - {SWD(2018) 96 final}

Sammanfattning

Konsekvensbedömning om förslaget till direktiv om införandet av riktade ändringar av EU:s konsumentdirektiv och förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring och ersättande av direktiv 2009/22/EG om förbudsföreläggande för att skydda konsumenternas intressen (En ny giv för konsumenterna).

A. Behov av åtgärder

Varför? Vilket problem behöver åtgärdas? Högst 11 rader

Denna konsekvensbedömning bygger på en kontroll av ändamålsenligheten av EU:s konsumentlagstiftning och en utvärdering av direktiv 2011/83/EU om konsumenträttigheter, som båda offentliggjordes i maj 2017, samt på en utvärdering av rekommendationen om kollektiv prövning, som offentliggjordes i januari 2018. Resultaten visar att även om de materiella reglerna är på det hela taget fungerar ändamålsenligt, hämmas deras effektivitet av bristande kunskaper, otillräckliga förutsättningar att upprätthålla tillämpningen och bristande möjligheter för konsumenterna att erhålla gottgörelse. Under 2016 rapporterade 20,1 % av konsumenterna i EU problem kopplade till konsumenträttigheter medan endast 24 % av näringsidkarna ansåg att efterlevnaden av konsumentlagstiftningen inte var tillräckligt bra. Denna situation leder till nackdelar för konsumenterna och till störningar av den rättvisa konkurrensen för näringsidkarna. Dessutom har dessa utvärderingar visat att det reglerna behöver moderniseras och oproportionella bördor lyftas bort inom specifika områden. Därför tar denna konsekvensbedömning först upp befintliga ineffektiva mekanismer för att 1) stoppa och avskräcka från överträdelser (1) och 2) säkerställa att konsumenter får gottgörelse för den skada som lidits, särskilt i masskadesituationer. Därefter diskuteras modernisering av vissa av EU:s konsumenträttsliga regler mot bakgrund av den digitala utvecklingen och bortlyftande av oproportionerliga bördor för näringsidkare på specifika områden. Dessa problem förväntas växa sig allt större över tiden efterhand som konsumenttransaktionerna intensifieras på grund av globalisering och digitalisering.

Vad förväntas initiativet leda till? Högst 8 rader

Initiativet syftar till att ytterligare befästa en god konsumentmiljö som stöder ekonomisk tillväxt, eftersom konsumtionsutgifterna utgör 56 % av EU:s BNP. De planerade åtgärderna bör, på efterfrågesidan, ge minskade nackdelar för konsumenterna, främja förtroendet och ge konsumenterna möjlighet att spela sin roll för att utveckla marknaderna. På utbudssidan är syftet att säkerställa konkurrens på lika villkor och rättssäkerhet för företagen. De särskilda målen är att (1) förbättra efterlevnaden av EU:s konsumentlagstiftning och (2) modernisera reglerna om konsumentskydd och undanröja onödiga kostnader för näringsidkarna. Detta kommer att bidra till att de allmänna målen att (1) garantera en hög nivå av konsumentskydd och (2) en väl fungerande inre marknad, till gagn för både konsumenter och näringsidkare.

Vad är mervärdet med åtgärder på EU-nivå? Högst 7 rader

Konsumentskydd är ett av de områden där medlemsstaterna och EU har delade befogenheter. De problem som identifieras i denna konsekvensbedömning är vanligt förekommande och har samma orsaker i hela EU. I fall av en utbredd olaglig verksamhet som påverkar konsumenter i flera medlemsstater, måste tillämpningen grunda sig på en gemensam och enhetlig materiell rätt ram. I rapporten om kontrollen av ändamålsenligheten konstaterades att det viktigaste mervärdet som EU:s konsumentlagstiftning tillför är att de harmoniserade reglerna gör det möjligt för de nationella myndigheter som ansvarar för efterlevnaden att hantera gränsöverskridande överträdelser som skadar konsumenter i flera medlemsstater på ett mer effektivt sätt. Samtidigt innebär de harmoniserade reglerna att näringsidkare lättare kan handla över gränserna, och dessutom till lägre kostnader.

B. Lösningar

Vilka alternativ, både lagstiftning och andra åtgärder, har övervägts? Finns det ett rekommenderat alternativ? Varför? Högst 14 rader

Vad gäller den bristande efterlevnaden har ett antal åtgärder vidtagits eller håller på att vidtas för att ta itu med de frågor som väckts vid tidigare utvärderingar. Detta initiativ är inriktat på problemskapande faktorer som ännu inte har behandlats på annat sätt. Andra alternativ än lagstiftning har övervägts men som framgår av utvärderingarna har man valt att rekommendera riktade lagstiftningsåtgärder. Dessa skulle komplettera de

lagstiftningsåtgärder och andra typer av åtgärder som redan vidtagits. Också när det gäller moderniseringen av EU:s konsumentskyddsbestämmelser har andra alternativ än lagstiftning tagits under övervägande, men i vart ett av de uppställda scenarierna konstaterades att dessa alternativ sannolikt inte skulle kunna råda bot på de bakomliggande orsakerna till problemen. Det rekommenderade paketet av lösningar inbegriper insatser för att säkerställa

- mer proportionella och avskräckande påföljder för överträdelse av EU:s konsumentlagstiftning,
- rättsmedel för offer för otillbörliga affärsmetoder,
- stärkta mekanismer för kollektiv prövning och gottgörelse,
- ökad insyn i transaktioner mellan näringsidkare och konsument på e-marknadsplatser,
- förbättrat konsumentskydd vad gäller "kostnadsfria" digitala tjänster, dvs. sådana tjänster som tillhandahålls utan motkrav på betalning av pengar,
- modernisering av informationskraven,
- Korrigering av obalanser när det gäller ångerrätt i samband med distansavtal och avtal utanför fasta affärslokaler.

Vem stöder vilka alternativ? Högst 7 rader

Konsumentorganisationer stödjer alla de föreslagna åtgärderna, utom de som rör informationskrav och ångerrätt. **Näringslivsorganisationer** stödjer de föreslagna ingripandena med avseende på insyn i e-marknadsplatser, "kostnadsfria" digitala tjänster (delvis), informationskrav och ångerrätt. Det finns en viss obenägenhet från **näringslivsorganisationernas** sida att godta de föreslagna åtgärderna när det gäller påföljder, rättsmedel, kollektiv talan om förbuds föreläggande och gottgörelse samt "kostnadsfria" digitala tjänster. Många av **medlemsstaternas myndigheter** stödjer de föreslagna åtgärderna om rättmedel, kollektiv talan om förbuds föreläggande och gottgörelse, insyn i e-marknadsplatser samt "kostnadsfria" digitala tjänster. Vissa uttrycker oro över ingripande i fråga om påföljder, rättsmedel och ångerrätt.

C. Det rekommenderade alternativets konsekvenser

Vad är nyttan med det rekommenderade alternativet (om sådant alternativ finns, annars anges för huvudsakliga alternativ)? Högst 12 rader

Det rekommenderade paketet av åtgärder kommer att underlätta och effektivisera prövning för konsumenter och därigenom ge minskade nackdelar för konsumenterna, vilket särskilt kommer att gynna utsatta konsumenter. Det kommer också att bidra till bättre efterlevnad genom ökad avskräckning. Åtgärderna kommer att vara ett komplement till den reviderade förordningen om konsumentskyddssamarbete och stödja en väl fungerande tillämpning av denna. Genom att införa bättre möjligheter till prövning och genom att fylla ut luckor i det befintliga skyddet för digitala transaktioner kommer konsumenternas förtroende att stärkas. Laglydiga näringsidkare kommer att gynnas av mer rättvis konkurrens. De näringsidkare som följer reglerna, inklusive små och medelstora företag, kommer att få minskade kostnader på grund av mer välavvägda bestämmelser om ångerrätt, förenkling av informationskraven, förbättrad effektivitet i sin kommunikation med konsumenter på nätet och harmonisering av reglerna, i synnerhet för transaktioner online. Positiva effekter kan också förväntas för miljön genom att vilseledande miljöargument kan motverkas på ett bättre sätt.

Vad är kostnaderna för det rekommenderade alternativet (om sådant alternativ finns, annars anges för huvudsakliga alternativ)? Högst 12 rader

Det bli inga betydande kostnader för näringsidkare som följer reglerna när det gäller åtgärder som rör påföljder, rättsmedel och kollektiva ansökningar om förbuds förelägganden och beslut om gottgörelse. Näringsidkare som inte följer reglerna kommer att drabbas av extra kostnader på grund av dessa åtgärder, särskilt eftersom konsumenterna kommer att ha tillgång till bättre mekanismer för att kräva gottgörelse, eventuellt även i kollektiva förfaranden, vilket kommer att bidra till att "skumma av" olagligt erhållna vinster. Åtgärden beträffande "kostnadsfria" digitala tjänster kommer att innebära ytterligare kostnader för efterlevnad för leverantörerna av sådana tjänster. Åtgärden för att öka insynen i e-marknadsplatser kommer också att medföra kostnader för att anpassa onlinegränssnitt till att samla in viss information från utomstående näringsidkare och lämna den vidare till konsumenterna. Dessa två åtgärder kommer också att generera besparingar tack vare mer harmoniserade regler mellan medlemsstaterna och större klarhet om rättsläget. Åtgärderna om informationskrav och ångerrätt kommer att innebära besparingar för näringsidkarna. Inga negativa miljömässiga eller sociala konsekvenser väntas uppkomma.

Hur påverkas företagen, särskilt små och medelstora företag och mikroföretag? Högst 8 rader

I enlighet med EU:s befintliga konsumentlagstiftning görs inga undantag för små och medelstora företag,

inbegripet mikroföretag. Detta skulle ha stridit mot det allmänna syftet med konsumentskyddsregler och i slutändan även mot de små och medelstora företagens intressen, eftersom konsumenterna skulle få en lägre skyddsnivå och därmed känna mindre förtroende när de handlar från dem. Samtidigt som kostnaderna för företag som helhet kommer att vara obetydliga, kommer det rekommenderade paketet med åtgärder att minska deras (inbegriper små och medelstora företag) kostnader i samband med ångerrätten och de kommer att gynnas av ökad öppenhet när de säljer till konsumenter via e-marknadsplatser. Bättre kontroll av tillämpningen och ökade prövningsmöjligheter kommer att minska de negativa effekterna av illojal konkurrens.

Påverkas medlemsstaternas budgetar och förvaltningar i betydande grad? Högst 4 rader

Åtgärder rörande påföljder, rättsmedel och möjligheter till kollektiva ansökningar om förbuds förelägganden och beslut om gottgörelse gottgörelse kommer att generera kostnader för de medlemsstater som måste reformera sina nationella regler om exempelvis påföljder eller mekanismer för gottgörelse till konsumenterna. Bättre efterlevnad kommer dock att ge besparingar på grund av minskade kostnader för administrativa och rättsliga förfaranden. Kollektiva prövningsmöjligheter kommer att rationalisera domstolsförfarandena i masskadesituationer.

Uppstår andra betydande konsekvenser? Högst 6 rader

Eftersom fokus i det föredragna paketet ligger på bättre efterlevnad av EU:s konsumentlagstiftning, kommer konsumenträttigheterna att bli mer påtagliga för de enskilda konsumenterna och därigenom öka medborgarnas och företagens acceptans av mervärdet av EU-reglering. Åtgärder för att införa kollektiva talan om förbuds föreläggande och beslut om gottgörelse kan bidra till en bättre tillgång till rättslig prövning. Åtgärder för att införa sanktioner, rättsmedel och kollektiv talan om förbuds föreläggande kommer troligen också att få positiva konsekvenser för utsatta konsumenter och för miljön.

D. Uppföljning

När kommer åtgärderna att ses över? Högst 4 rader

Utöver regelbunden övervakning föreslås en utvärdering av detta lagförslags ändamålsenlighet, effektivitet, relevans, konsekvens och EU-mervärde görs fem år efter medlemsstaternas genomförande, på grundval av förutbestämda centrala resultatindikatorer.